

**ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
2023**

**A DOMINANCIAVISZONY TÜKRÖZŐDÉSE A KÉTPETÉJŰ IKREK SPONTÁN
BESZÉDÉBEN**

The appearance of dominance in the spontaneous speech of dizygotic twins

-MELLÉKLET-

Témavezető: Dr. Szili Katalin adjunktus
Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Neveléstudományi Intézet
Gyógypedagógiai Tanszék

Készítette: Késmárki Kinga
JF1UF7
Gyógypedagógia BA
levelező tagozat
Kaposvári Campus

Intézet/tanszék: Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai és
Könyvtartudományi

Kaposvár

2022

Tartalom

1. Szülői kérdőív	3
2. Vizsgálatban résztvevő alanyok anamnézise	4
3. Általános megfigyelési szempontok	11
4. A vizsgálat képanyaga.....	12
5. Táblázatok, diagramok.....	13
<i>A vizsgálaton részt vett ikerpárok főbb adatai</i>	<i>13</i>
<i>Vizsgálati helyzetben való viselkedés</i>	<i>13</i>
<i>Mondat/megnyilatkozás hosszának felmérése</i>	<i>15</i>
6. Vizsgálatban résztvevő alanyok megnyilatkozásai.....	18

1. Szülői kérdőív

Szülői kérdőív BESZÉDANAMNÉZIS

Kedves Szülő!

Köszönöm, hogy a feltett kérdéseimre válaszol, és ezzel hozzájárul ahhoz, hogy átfogó képet kapjak a gyermekek fejlődését illetően. (A két gyermeknek külön-külön legyen kedves válaszolni a feltett kérdésekre. Köszönöm!)

Név:

Születési idő:

Életkor:

Születési adatok-súly, hosszúság:

1. Mikor jelentek meg az első hangjai, hangkapcsolatai?

2. Gagyogása (húzza alá):

gyakori kevés	örömteli, változatos	monoton, dallam nélküli
tiszta, csengő hangú	fátyolos, rekedt	gyenge

3. Mennyire igényelte és figyelte a vele foglalkozó emberi hangot? Mennyire tudta ezt kielégíteni a család? Utánozni próbált-e?

4. A gagyogás időszakában volt-e visszaesés? Ha igen, milyen mértékben? A visszaesés feltételezett oka a szülő szerint:

5. Mikor jelentek meg az első értelmes szavak? Melyek voltak ezek?

6. Az első szavak megjelenése után milyen tempóban fejlődött a szókincse? Volt-e megtorpanás, esetleg visszaesés? Annak a feltételezett oka, a szülő szerint:

7. Voltak-e különleges szavai? Melyek? Meddig használta azokat?

8. Mikor kezdett összefüggően beszélni?

9. Sokat, szívesen beszélt, vagy keveset és csak ösztönzésre?

10. Kérdezett? Mennyit? Hogyan?

11. Mennyire volt érthető a beszéde?

12. Élt-e idegen nyelvi környezetben? A gyermek beszél-e idegen nyelven?

13. Jelenleg van-e igénye a beszédre, mesére, énekekre, versre? Kedvenc elfoglaltságához kapcsolódik-e a beszéd? Hogyan?

14. Otthon mennyit beszél? Van különbség a két gyermek között?

15. Mikor került közösségbe?

16. Jelenlegi helyzete a közösségben (Mennyit beszél? Mennyire értik? Mennyire irányítható beszéddel?)

17. Logopédus foglalkozik-e a gyermekkel?

18. A gyerekek egymással jó kapcsolatot ápolnak? Kettőjük kapcsolatában jelen vannak szerepek? (irányító, vezető, gondoskodó...)

19. Egyéb információ a gyermekkel kapcsolatban: (Titkos nyelv jelen volt?=saját nyelven kommunikálnak egymással az ikrek, úgy hogy a külvilág nem érti)

Felhasznált forrás: Dr. Juhász Ágnes (2017): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédia Kiadó, Budapest.

2. Vizsgálatban résztvevő alanyok anamnézise

I. B-H.B. és B-H.Z. kétpetűjű lány-fiú ikerpár

Név:	B-H.B.	B-H.Z.
Születési idő, életkor:	2018.08.18.	2018.08.18
Születési adatok (súly, hosszúság):	2550 gramm, 48 cm	2750 gramm, 47 cm
1.Első hangkapcsolatok megjelenése:	6 hó	6 hó
2. Gagyogás minősége:	gyakori, örömteli	gyakori, örömteli
3. Emberi hangra való figyelés, igény és utánzás:	Nem igényelte, csak egymásra figyeltek.	Nem igényelte, csak egymással foglalkoztak. Z. jobban figyelt ránk.
4. Gagyogás időszakában történő visszaesés és annak mértéke, esetleges okai:	Nem volt.	Nem.
5. Első értelmes szavak megjelenése (első szavak):	1,5 éves korában. Apa, ana, mama	1,5 éves kor.
6. Szókincsfejlődés, esetleges visszaesés, és annak feltételezett okai:	Nem volt szókincsrobbanás jelen.	Nagyon lassan jelentek meg a szavak, egymással beszélgettek.
7. Különleges szavak használata (mik voltak?) :	Nem emlékszem.	Máris, rögtön-ezeket sokat használta
8. Összefüggő beszéd kezdete:	3 éves korában.	3 éves korában.
9. Beszéd intenzitása:	Sokat, szívesen beszél.	Sokat beszél.
10. Kérdések mennyisége és minősége:	Gyakori volt, sokszor kérdezte, hogy mi ez, miért.	Nem volt jellemző a kérdés.
11. Beszéd érthetősége:	Nehezen érthető.	Nehezen, aki nincs velük sokat nem is érti.
12. Idegennyelvi környezet behatása, beszélt nyelvek:	Nem.	Nem.
13. Igény a beszédre, mesére, énekekre, versekre:	Szereti a meséket.	Szereti a meséket.
14. Otthoni kifejező beszéd mennyisége és minősége:	B. többet beszél.	B. többet beszél.
15. Közösségbe kerülés ideje:	3 éves kor.	3 éves kor.
16. Jelenlegi helyzete a közösségben:	Beszéddel irányítható, inkább egymással beszélnek.	Beszéddel irányítható, inkább egymással beszélnek.
17. Logopédiai foglalkozás:	Nem vesz részt.	Nem vesz részt.
18. Gyermekkek közötti kapcsolat és a kapcsolatban megjelenő szerepek:	Jó kapcsolatot ápolnak egymással, B. a vezető.	Z. a gondoskodó. Egymás nélkül nem mennek sehova. Külön-külön nem tudnak menni, mindig keresik egymást.
19. Titkos nyelv jelenléte:	Jelen volt, ezt mi egyáltalán nem értettük.	Jelen volt, ezt mi egyáltalán nem értettük.

II. SZ.R. és SZ.Z. kétpetējú fiú-lány ikerpár

Név:	SZ.R.	SZ.Z.
Születési idő, életkor:	2017.01.18. (5 év)	2017. 01. 18. (5 év)
Születési adatok (súly, hosszúság):	1940 gramm, 41 cm	2540 gramm, 42 cm
1.Első hangkapcsolatok megjelenése:	11 hó	Későn, 1 évesen. Mindent értett.
2. Gagyogás minősége:	gyakori, örömteli, változatos	gyakori, örömteli, változatos
3. Emberi hangra való figyelés, igény és utánzás:	Igen. Nagyon sokat olvastunk, mondókáztunk. Mamát nagyon imádták, le se vették róla a szemüket.	Ő kevésbé igényelte.
4. Gagyogás időszakában történő visszaesés és annak mértéke, esetleges okai:	Nem volt.	Nem volt.
5. Első értelmes szavak megjelenése (első szavak):	1,5 évesen.	2,5 évesen, ha jól emlékszem.
6. Szókincsfejlődés, esetleges visszaesés, és annak feltételezett okai:	Folyamatosan jelentek meg, nem volt visszaesés.	Folyamatosan jelentek meg, nem volt visszaesés.
7. Különleges szavak használata (mik voltak?) :	Nem emlékszem.	„Gajgajgajgaj” – cumizás mellett.
8. Összefüggő beszéd kezdete:	2 évesen.	3 évesen.
9. Beszéd intenzitása:	Igen.	Igen.
10. Kérdések mennyisége és minősége:	Nem igazán volt jellemző.	Nem igazán volt jellemző.
11. Beszéd érthetősége:	Ő tisztábban tudott beszélni, mint Z.	Kevésbé, inkább mi értettük meg.
12. Idegennyelvi környezet behatása, beszélt nyelvek:	Nem.	Nem.
13. Igény a beszédre, mesére, énekekre, versekre:	Igen.	Igen, jelenleg szívesen beszélnek. Érdeklődő.
14. Otthoni kifejező beszéd mennyisége és minősége:	Sokat beszél, most is tisztábban.	Sokat beszél.
15. Közösségbe kerülés ideje:	Bölcsődés korában.	Bölcsődés korában.
16. Jelenlegi helyzete a közösségben:	Megértik a társai, jártak tipegőbe.	Megértik a társai.
17. Logopédiai foglalkozás:	Nem.	Nem.
18. Gyermekkek közötti kapcsolat és a kapcsolatban megjelenő szerepek:	Jóban vannak. Ha nincs az egyik, a másik hiányolja. Nincsenek a kettőjük kapcsolatában szerepek. Betegség esetén segítik egymást. R. a zsványságnál Z.-t biztatja.	Jóban vannak.
19. Titkos nyelv jelenléte:	Jelenleg nincs.	Jelenleg nincs.

III. M.Bá. és M.Be. kétpetűjű fiú ikerpár

Név:	M.Bá.	M.Be.
Születési idő, életkor:	2016.04.08. (5. év)	2016.04.08. (5. év)
Születési adatok (súly, hosszúság):	1250 gramm, 38 cm	1350 gramm, 40 cm
1.Első hangkapcsolatok megjelenése:	8 hó	9 hó
2. Gagyogás minősége:	gyakori, örömteli, változatos	gyakori, örömteli, változatos
3. Emberi hangra való figyelés, igény és utánzás:	Pár hónapos kortól fogva igényelte a szülők hangját, figyelt a hanghatásokat. Érzésünk szerint teljes mértékben ki tudtuk elégíteni a hangok iránti igényét.	Pár hónapos kortól fogva igényelte a szülők hangját, figyelte a hanghatásokat.
4. Gagyogás időszakában történő visszaesés és annak mértéke, esetleges okai:	Nem tapasztaltunk visszaesést.	Nem tapasztaltunk visszaesést.
5. Első értelmes szavak megjelenése (első szavak):	Kb. 14 hónapos korban, első szavai: anya, mama, apa.	Kb. 15 hónapos korban, első szavai: anya, mama.
6. Szókincsfejlődés, esetleges visszaesés, és annak feltételezett okai:	Életkorának megfelelően fejlődött volt, amikor dinamikusabb volt a fejlődés volt, amikor kevésbé volt szembetűnő.	Kezdetben életkorának megfelelően fejlődött, de az óvodát megelőzően kb. 4 héttel átmeneti dadogás következett be nála, majd azt követően időszakonként, pár hét erejéig ismételtelen jelentkezett. Mostanra már nem fordul elő.
7. Különleges szavak használata (mik voltak?) :	Az ételre használta a „mámmá” szót használta.	Az ételre használta a „mámmá” szót használta.
8. Összefüggő beszéd kezdete:	2,5 éves kortól.	2,5 - 3 éves kortól.
9. Beszéd intenzitása:	Kicsit csendesebb természetű volt, inkább érdek vezérelt volt kezdetben a beszéde.	Mindig csacsogósabb volt, mint a testvére, jelenleg is sokat beszél, mesél, és a testvérét is beszélgetésekbe vonja.
10. Kérdések mennyisége és minősége:	A Miért? Kérdés gyakori volt, de inkább már akkor, amikor kicsit kitárult a világ számára, ez az óvoda kezdés időszak.	A Miért? Kérdés gyakori volt, főleg óvoda kezdést követően és azóta is sokat kérdez.
11. Beszéd érthetősége:	Szülőként megértettük, de a nagyszülők és idegenek kevésbé értették.	Szülőként megértettük, de a testvérehez képest nem volt annyira tiszta kezdetben.
12. Idegennyelvi környezet behatása, beszélt nyelvek:	Nem élt, óvodában tanul németet.	Nem élt, óvodában tanul németet.
13. Igény a beszédre, mesére, énekekre, versekre:	Mesélést igényli, illetve szeret beszélgetni, szereti ha történeteket mesélünk neki.	Sokat szeret beszélgetni, de a mesélést nem igényli annyira mint a testvére.
14. Otthoni kifejező beszéd mennyisége és minősége:	A testvére gyakrabban és többet beszél, a Bálint nem annyira csacsogós.	Sokat, szinte állandóan.
15. Közösségbe kerülés ideje:	3 év 5 hónap.	3 év 5 hónap.
16. Jelenlegi helyzete a közösségben:	Kicsit vissza húzódóbb, csendesebb. Megítélésünk szerint a többi gyermek megérti, óvónői utasításokat betartja.	Kezdeményező, szeret a középpontban lenni, szereti a társas foglalkozásokat.
17. Logopédiai foglalkozás:	Óvodában igen.	Óvodában igen.
18. Gyermekek közötti kapcsolat és a kapcsolatban megjelenő szerepek:	Jó kapcsolatot ápolnak. A Be, az irányítóbb jellem.	Jó kapcsolatot ápolnak. A Be, az irányítóbb jellem.
19. Titkos nyelv jelenléte:	Nem volt titkos nyelv.	Nem volt titkos nyelv.

IV. M.B. és M.ZS. kétpetjű fiú-lány ikerpár

Név:	M.B.	M.ZS.
Születési idő, életkor:	2016.03.09. (5 év)	2016.03.09. (5 év)
Születési adatok (súly, hosszúság):	3400 gramm, 50 cm	2840 gramm, 48 cm
1. Első hangkapcsolatok megjelenése:	8-10 hó	8-10 hó
2. Gagyogás minősége:	gyakori, változatos, örömteli	gyakori, változatos, örömteli
3. Emberi hangra való figyelés, igény és utánzás:	Mindig figyelt a hangokra, s mindig utánozta is azokat.	Mindig figyelt a hangokra, próbálta utánozni a hangokat.
4. Gagyogás időszakában történő visszaesés és annak mértéke, esetleges okai:	Nem volt.	Nem.
5. Első értelmes szavak megjelenése (első szavak):	Kb. 13 hónapos korban (ana, apa, mama)	Kb. 12 hónapos korban (anya, apa, mama)
6. Szókincsfejlődés, esetleges visszaesés, és annak feltételezett okai:	Nagyon gyorsan fejlődött a szókincse.	Gyors szókincsfejlődés.
7. Különleges szavak használata (mik voltak?) :	Tete = testvér	Acsisztem = azt hiszem, Epilió = magát hívta így
8. Összefüggő beszéd kezdete:	Kb. 18-19 hónaposan	Kb. 18 hónaposan
9. Beszéd intenzitása:	Sokat, szívesen.	Sokat, szívesen.
10. Kérdések mennyisége és minősége:	Igen, sokat kérdezett. Mi az, mi ez, ki az...	Igen, sokat kérdezett. Mi az, mi ez, ki ő...
11. Beszéd érthetősége:	Nehezebben lehetett érteni.	Érthető.
12. Idegennyelvi környezet behatása, beszélt nyelvek:	Nem.	Nem.
13. Igény a beszédre, mesére, énekekre, versekre:	Igen. Játék közben is szívesen beszél.	Igen. Játék közben is szívesen beszél.
14. Otthoni kifejező beszéd mennyisége és minősége:	Szeret beszélni. Testvérének a beszéde érthetőbb, de B. beszéde választékosabb.	Sokat beszél, szeret beszélni. ZS. beszéde letisztultabb, érthetőbb.
15. Közösségbe kerülés ideje:	2018. 09. - bölcsőde	2018. 09. - bölcsőde
16. Jelenlegi helyzete a közösségben:	Beszéde érthető, ám vannak kiejtésbeli problémák (ló-jó, Robi-Jobi)	Beszéde abszolút érthető, társai könnyen megértik. Irányítható beszéddel.
17. Logopédiai foglalkozás:	Igen, heti 1 alkalommal.	Nem.
18. Gyermekkek közötti kapcsolat és a kapcsolatban megjelenő szerepek:	Szoros kapcsolat van a gyerekek között.	Szoros kapcsolat van a gyerekek között. Baj esetén azonnal keresik egymást.
19. Titkos nyelv jelenléte:	Nincs erről tudomásom.	Nincs erről tudomásom.

V. SZ.B. és SZ.M. kétpetűjű fiú ikerpár

Név:	SZ.M.	SZ.B.
Születési idő, életkor:	2015.11.30. (6 év)	2015.11.30. (6 év)
Születési adatok (súly, hosszúság):	2980 gramm, 48 cm	3350 gramm, 52 cm
1. Első hangkapcsolatok megjelenése:	10 hó	10 hó
2. Gagyogás minősége:	gyakori, örömteli, változatos	gyakori, örömteli, változatos
3. Emberi hangra való figyelés, igény és utánzás:	Nagyon igényelte a foglalkozást szinte folyamatosan, nagyon figyelt mindent és utánzott.	Nem igényelte annyira a foglalkozást, elvont magában a játékokkal.
4. Gagyogás időszakában történő visszaesés és annak mértéke, esetleges okai:	Nem volt.	Nem volt.
5. Első értelmes szavak megjelenése (első szavak):	2 éves kora után (apu, autó nem).	2 éves kora után (apu, autó, nem).
6. Szókincsfejlődés, esetleges visszaesés, és annak feltételezett okai:	A szókincse nem túl gyorsan gyarapodott, szerintünk az ikernyelv miatt, mert sokat beszélgettek egymással a saját nyelvükön.	A szókincse nem túl gyorsan gyarapodott, szerintünk az ikernyelv miatt, mert sokat beszélgettek egymással a saját nyelvükön.
7. Különleges szavak használata (mik voltak?) :	Nem voltak, nem emlékszünk rá.	Kákunak hívta a testvérét sokáig.
8. Összefüggő beszéd kezdete:	2,5-3 éves kora között.	2,5-3 éves kora között.
9. Beszéd intenzitása:	Sokat és szívesen beszélt.	Sokat és szívesen beszélt.
10. Kérdések mennyisége és minősége:	Sokat kérdezett.	Sokat kérdezett.
11. Beszéd érthetősége:	Nekünk nagyrészt érthető volt.	Nekünk nagyrészt érthető volt.
12. Idegennyelvi környezet behatása, beszélt nyelvek:	Nem élt és nem beszélt idegen nyelven.	Nem ért és nem beszélt idegen nyelven.
13. Igény a beszédre, mesére, énekekre, versekre:	Igen, sokat beszél, szeret énekelni, verseket mondani. Sokszor vágnak egymás szavába, próbálják túlkiabálni egymást. Kedvenc elfoglaltsága a szerelés, ezzel kapcsolatban kérdez mindenfélét.	Igen sokat beszél, szeret énekelni, dudorászni magában. Kedvenc elfoglaltsága az autókkal való játék eközben szerepeket játszik, beszélget.
14. Otthoni kifejező beszéd mennyisége és minősége:	Sokat beszélnek mindketten.	Sokat beszélnek mindketten.
15. Közösségbe kerülés ideje:	2 évesen	2 évesen
16. Jelenlegi helyzete a közösségben:	Az óvodában beilleszkedett, megértik és irányítható.	Az óvodában beilleszkedett, feltalálja magát, önállóbb, mint a testvére, szerintem megértik és irányítható.
17. Logopédiai foglalkozás:	Nem	Igen
18. Gyermekek közötti kapcsolat és a kapcsolatban megjelenő szerepek:	Alapvetően jó a kapcsolatuk, de nagyon sokat veszekednek, verekednek itthon. Itthoni környezetben Marcell az irányító, de közösségben visszahúzódó, csendesebb.	Alapvetően jó a kapcsolatuk, de nagyon sokat veszekednek, verekednek itthon. Itthoni környezetben M. az irányító, idegen helyen viszont B.
19. Titkos nyelv jelenléte:	Jelenleg nincs.	Jelenleg nincs.

VI. H.A. és H.M. kétpetűjű fiú ikerpár

Név:	H.A.	H.M.
Születési idő, életkor:	2015.06.05. (6 év)	2015.06.05. (6 év)
Születési adatok (súly, hosszúság):	3200 gramm, 51 cm	3400 gramm, 52 cm
1. Első hangkapcsolatok megjelenése:	3 hó	3 hó
2. Gagyogás minősége:	gyakori, örömteli, változatos, tiszta, csengő hangú	gyakori, örömteli, változatos, tiszta, csengő hangú
3. Emberi hangra való figyelés, igény és utánzás:	Figyelte, amikor beszéltünk hozzá. Sokat beszéltem, énekeltem, verseltem nekik. Igen, utánozni is próbált.	Igényelte a foglalkozást, beszédet. Utánozni is próbált.
4. Gagyogás időszakában történő visszaesés és annak mértéke, esetleges okai:	Nem volt.	Nem.
5. Első értelmes szavak megjelenése (első szavak):	Kb. 10-11 hónaposan: papa, mama, baba	Kb. 11 hónaposan: papa, mama, baba
6. Szókincsfejlődés, esetleges visszaesés, és annak feltételezett okai:	Normál tempóban fejlődött a szókincse, szépen meg tudta értetni magát mit szeretne.	Egyre több mindent mondott, szépen megértette magát idővel. Nem volt visszaesés.
7. Különleges szavak használata (mik voltak?) :	Nem emlékszem.	Nem emlékszem.
8. Összefüggő beszéd kezdete:	Kb. 2 évesen.	Kb. 2 évesen.
9. Beszéd intenzitása:	Sokat, szívesen beszélt.	Sokat, szívesen beszélt.
10. Kérdések mennyisége és minősége:	Sokat kérdezősködött.	Sokat kérdezősködött ő is. „Miért” korszak.
11. Beszéd érthetősége:	Érthető volt.	Érthető volt.
12. Idegennyelvi környezet behatása, beszélt nyelvek:	Nem.	Nem.
13. Igény a beszédre, mesére, énekekre, versekre:	Sokat beszélgetünk, szokott meseolvasás is lenni, szépen hallgatja. Az énekeket viccesen átköltik, és úgy éneklük. Verset is olvasunk.	Szereti, ha mesét mondok.
14. Otthoni kifejező beszéd mennyisége és minősége:	Sokat beszélnek mindketten, sokszor egymás szavába vágva és egymást kiegészítve.	Sokat beszél.
15. Közösségbe kerülés ideje:	2 évesen 8 hónaposan.	2 évesen 8 hónaposan.
16. Jelenlegi helyzete a közösségben:	Sokat beszél, szerintem többnyire megértik, de van egy-egy szó, aminél visszakérdeznek, hogy mit is mondott.	Sokat beszél, megértik. Irányítható beszéddel.
17. Logopédiai foglalkozás:	Igen.	Igen.
18. Gyermekesek közötti kapcsolat és a kapcsolatban megjelenő szerepek:	Jó kapcsolatban vannak, imádják egymást. M. az irányító, de szerintem nem nyomja el az A.-t, csak ő bizonytalanabb. Mindent megbeszélnek. M. a gondoskodóbb is. A. hisztivel sok mindent elér nála.	Imádják egymást. Többnyire együtt hoznak döntéseket, de ha van eldöntendő kérdés, akkor a Máté hozza meg. Máté volt a gondoskodóbb mindig.
19. Titkos nyelv jelenléte:	Nincs ikernyelv. Mondjuk mindig volt egy-egy szó, amin akár hetekig nevettek. Most jelenleg ez a szó „kiscicc”-összenéznek és nevetnek.	Nem volt titkos nyelv. De ők már egy pillantásból értik egymást. Nagyon egymásra vannak hangolódva. Kiscsoportban volt, hogy lebirkózták a földre és nagyokat nevettek. A többiek meg értetlenül nézték, hogy milyen érdekesek az ikrek.

VII. L.D. és L.P. képzetű lány ikerpár

Név:	L.D.	L.P.
Születési idő, életkor:	2013.09.17. (8. év)	2013.09.17. (8. év)
Születési adatok (súly, hosszúság):	1860 gramm, 41 cm	2340 gramm, 44 cm
1. Első hangkapcsolatok megjelenése:	8 hó	9 hó
2. Gyagyogás minősége:	gyakori, örömteli, változatos	gyakori, örömteli, változatos
3. Emberi hangra való figyelés, igény és utánzás:	A hangokra felfigyelt. Sokat énekeltem, mondókáztam nekik már csecsemőkortól fogva.	A hangokra felfigyelt. Sokat énekeltem, mondókáztam nekik már csecsemőkortól fogva.
4. Gyagyogás időszakában történő visszaesés és annak mértéke, esetleges okai:	Nem volt visszaesés.	Nem volt visszaesés.
5. Első értelmes szavak megjelenése (első szavak):	Másfél éves kor körül, szinte egyszerre.	Másfél éves kor körül.
6. Szókincsfejlődés, esetleges visszaesés, és annak feltételezett okai:	Folyamatosan fejlődött, recesszió nem volt jelen.	Folyamatosan fejlődött, recesszió nem volt jelen.
7. Különleges szavak használata (mik voltak?) :	Nem figyeltem fel rá.	Nem figyeltem fel rá.
8. Összefüggő beszéd kezdete:	Testvérehez hasonlóan két éves kora környékén már összefüggően beszélt.	Két éves korától már szépen beszélt.
9. Beszéd intenzitása:	Kicsit csendesebb, de szívesen beszél.	Sokat, szívesen beszél.
10. Kérdések mennyisége és minősége:	Kérdések mennyisége megfelelő volt, érdeklődő volt.	Külvilág ingereire folyamatosan figyelt. Spontán kérdések egy tipikusan fejlődő gyermeknek megfelelő mennyiségűek voltak.
11. Beszéd érthetősége:	Tiszta, érthető.	Tiszta, érthető.
12. Idegennyelvi környezet behatása, beszélt nyelvek:	Nem élt, de 3 éves kora óta angol nyelvű egyéni foglalkozásra jár.	Nem élt, de 3 éves kora óta angol nyelvű egyéni foglalkozásra jár.
13. Igény a beszédre, mesére, énekekre, versekre:	D.-nak a kortársakhoz képest nagy igénye van és nagy érdeklődést mutat a könyvek és az olvasás iránt. Képhetente gyermekkönyvtárba viszem. Ő olvas legszebben az osztályban.	P. verbális kifejező képessége korának megfelelő. Könnyen teremt kapcsolatot felnőttekkel és a kortársaival is. Nagyon szeret énekelni, viszont a mesék kevésbé kötik le a figyelmét, mint testvérenek.
14. Otthoni kifejező beszéd mennyisége és minősége:	A testvére gyakrabban és többet beszél, a Bálint nem annyira csacsogós.	Nyitott, kommunikatív.
15. Közösségbe kerülés ideje:	2 évesen bölcsőde. Heti 1-2 alkalommal játszós csoport.	2 évesen bölcsőde. Heti 1-2 alkalommal játszós csoport.
16. Jelenlegi helyzete a közösségben:	K Beszéde tiszta, érthető. Beszédhibája nincs.	Beszéde tiszta, érthető. Beszédhibája nincs.
17. Logopédiai foglalkozás:	Nem.	Nem.
18. Gyermekek közötti kapcsolat és a kapcsolatban megjelenő szerepek:	Jó kapcsolatot ápolnak, P. dominánsabb.	P. óvodáskorban dominánsabb volt, elnyomta D.-át, akin egyébként jól látszódnak, hogy nem egy alárendelődő típus. Megoldás: külön osztályba irattam őket, ami jelen állás szerint jó döntésnek bizonyult.
19. Titkos nyelv jelenléte:	Nem volt titkos nyelv.	Nem volt titkos nyelv.

3. Általános megfigyelési szempontok

AZ ANAMNÉZIS / 19

Dichotikus hallásvizsgálat
PPL nyelvfeljuttatási vizsgálat
Peabody (PPVT) – passzív szókincset vizsgáló teszt
Rey-féle emlékeztetvizsgálat

Általános megfigyelési szempontok a vizsgálati helyzetben

Az első találkozás benyomásai, a beszédhibásnak és kísérőjének megjelenése, mondanivalója, viselkedése önkéntlenül is nagyon sok információt nyújt a szakemberek számára. Minél több tapasztalattal rendelkezik a logopédus az első vizsgálatok elvégzésében és a kezelésben, annál többet mondanak számára azok a jelzések és történések, amelyek a konkrét vizsgálatok lebonyolítása közben zajlanak.

A megfigyeléseket célszerű szöveges formában lejegyezni a következő szempontok alapján:

- a vizsgálaton részt vevő (és kísérője) megjelenése, viselkedése;
- a vizsgált egyén spontán beszédbeli megnyilvánulásai (néhány példa szerinti lejegyzése);
- a szülő/kísérő és a gyermek kapcsolata, az interakció jellemzői;
- egyéb, a vizsgálati helyzetre vonatkozó megfigyelések. Ennek bizonyos részeihez csak a terápia során társíthatók a megfigyelések.

A terápia folyamán változások is bekövetkezhetnek, amelyeket jelölhetünk esetleg más színnel aláhúzással vagy szövegesen.

Az óvodás és kisiskolás gyermekek szociális fejlettségének jellemzőire is kiterjedő, részletes szempontsor alapjául a Prefer-vizsgálat szolgál (Nagy József: *5-6 éves gyermekeink iskolakészsége*. 1980, Bp., Akadémiai Kiadó).

Magatartás (a bemutatkozás helyzetében)

vonakodó • gátlásos • elutasító
nyitott • várakozó • érdeklődő • együttműködő
szertelen • gátlástalan • agresszív

Beszédfigyelem

a szemkontaktust felveszi • nehezen veszi fel • nem veszi fel
beszéddel irányítható • nem irányítható

Kapcsolatfelvétel

- önálló, magabiztos, beszélgetést, kommunikációt kezdeményez;
- kissé bizonytalan, várja a közeledést, biztató mosollyal, pár szóval feloldható a feszültsége;
- bizonytalan, óvatos várákozási feszültség látható rajta, amely rövid beszélgetés után feloldódik;
- hosszabb előkészítő munka (játék, rajzolás, bábozás stb.) szükséges, hogy létrejöjjön a feladatok megoldásához szükséges minimális készség;
- nincs benne együttműködési készség, a kapcsolatfelvétel nem sikerül, nem szólal meg.

Feladatvállalás

- nagyon lelkesen, ambícióval, önként bekapcsolódva, maga akarja a feladatot elvégezni;
- lelkes igyekezettel csinálja, amit mondanak neki;
- érdeklődéssel lát hozzá a munkához;
- közömbös, „muszájból” dolgozik;
- nem figyel, vonakodik, nem vállalja a feladatot.

Feladattartás (kitartás)

- nem igényel biztatást, kitartó;
- kitartásának fenntartásához elegendő az időnkénti általános dicséret;

20 / AZ ANAMNÉZIS

- néha valóban buzdítani, biztatni kell;
- állandóan igényli a biztató megerősítést;
- különleges biztatás, rábeszélés szükséges, nem akarja folytatni, abba is hagyja, több részletben kell elvégeztetni a feladatot.

Feladattartás (érzelmi viszony)

- lelkesedése növekszik;
- érdeklődése, lelkesedése mindvégig egyenletes;
- érdeklődése, lelkesedése csökkenő tendenciát mutat;
- elveszti érdeklődését;
- kényszeredetté, indulatosá válik, feladja.

Feladattartás (koncentráció)

- feltűnően stabil, kiemelkedő koncentrációképességgel rendelkezik;
- jól koncentrálni és teljesen kiegyensúlyozott;
- átlagosan kiegyensúlyozott;
- szétszórt, kapkodó;
- túlmozgásos, alig vagy egyáltalán nem képes koncentrálni.

Társas feladathelyzet (társas viszony a kezelés során, csoportban)

- pozitív hatással van társaira;
- társait nem zavarja, jól fegyelmezett, védekezni is tud a zavarás ellen;
- időnként beszélget, társai zavaró hatása időnként kizökkenti, átlagosan fegyelmezett;
- izeg-mozog, fecseg, többször kell figyelmeztetni, de nem erőszakos;
- provokatív, erősen zavaró, többször kell beavatkozni miatta, ugrál, verekszik.

Társas feladathelyzet (késleltetett utasítás megtartása, amikor a tanár kénytelen éppen valaki mással foglalkozni)

- önfegyelmével társaira is jó hatással van;
- fegyelmezett, csöndben vár;
- megtartja a késleltetett utasítást, néhányszor közbeszól, figyelme átlagos;
- emlékszik a késleltetett utasításra, de többször kell figyelmeztetni, fegyelmezettlen;
- állandóan figyelmeztetni kell, a többiek számára elviselhetetlenné válik, ki kell küldeni.

A szülő magatartásának jellegzetességei a terápia során

Az anya-gyerek, illetve a vizsgálaton részt vevő egyén és kísérője kapcsolatának jellemzése

[Az általános megfigyelési szempontokat a 3. melléklet tartalmazza.]

Felhasznált forrás: Dr. Juhász Ágnes (2017): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédia Kiadó, Budapest.

4. A vizsgálat képanyaga

Páros vizsgálati helyzetben felhasznált kép: Dr. Juhász Ágnes (2017): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédia Kiadó, Budapest.

ESEMÉNYKÉP AZ ÖSSZEFÜGGŐ BESZÉD ÉS A KIFEJEZŐKÉPESSÉG VIZSGÁLATÁHOZ
Árt./II.

Egyéni vizsgálati helyzetben felhasznált kép: Dr. Juhász Ágnes (2017): *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve*. Logopédia Kiadó, Budapest.

ESEMÉNYKÉP AZ ÖSSZEFÜGGŐ BESZÉD VIZSGÁLATÁHOZ
Div./IV.

5. Táblázatok, diagramok

A vizsgálaton részt vett ikerpárok főbb adatai

1. táblázat: A vizsgálaton részt vett ikerpárok főbb adatai

	Név	Nem	Születési adatok (idő, súly, hosszúság)	Életkor	Beszédindulás kezdet
1.a.	B-H. Z.	fiú	2018. 08. 18. 2750 g., 47 cm	3;3 év	26-28. hónap
1.b.	B-H. B.	lány	2018. 08. 18.; 2550 g., 48 cm	3;3 év	26-28. hónap
2.a.	SZ. R.	lány	2017. 01. 18.; 1940 g., 41 cm	4;10 év	20. hónap
2.b.	SZ. Z.	fiú	2017. 01. 18.; 2540 g., 42 cm	4;10 év	36. hónap
3.a.	M. Bá.	fiú	2016. 04. 08.; 1250 g., 38 cm	5;7 év	30. hónap
3.b.	M. Be.	fiú	2016. 04. 08.; 1350 g., 40 cm	5;7 év	30-36. hónap
4.a.	M. B.I.	fiú	2016. 03. 09.; 3400g., 40 cm	5;7 év	18-19. hónap
4.b.	M.ZS.A.	lány	2016. 03. 09.; 2840 g., 48 cm	5;7 év	18. hónap
5.a.	SZ. M.	fiú	2015. 11. 30.; 3340 g., 52 cm	5; 11 év	30-36. hónap
5.b.	SZ. B.	fiú	2015. 11. 30.; 2980 g., 48 cm	5;11 év	30-36. hónap
6.a.	H. A.	fiú	2015. 06. 05.; 3200 g., 51 cm	6;5 év	24. hónap
6.b.	H. M.	fiú	2015. 06. 05.; 3400 g., 52 cm	6;5 év	24. hónap
7.a.	L. D.	lány	2013. 09. 17.; 1860 g., 41 cm	8;2 év	18. hónap
7.b.	L. P.	lány	2013. 09. 17.; 2340 g., 44 cm	8;2 év	18. hónap

Vizsgálati helyzetben való viselkedés

I. B-H.B. és B-H.Z. kétpetűjű fiú-lány ikerpár

2.1. táblázat: B-H.B. és B-H.Z. viselkedés elemzése

Viselkedés elemzés	B-H.B.	B-H.Z.	B-H.B.	B-H.Z.
	páros szituáció		egyéni szituáció	
Testhelyzetével előrébb helyezkedik el	x			
Szemkontaktust felvétele	x		x	
Megakadások, ismétlések, nyújtások		x		
Tikk				
Pótcselekvések-körömrágás, ujj tördelés				
Nyugtalanul ül, mozgolódás	x	x	x	x
Megerősítést igényel	x	x		x
Többször válaszol	x			
Eseményképet megérinti, maga elé helyezi	x	x	x	x

II. SZ.R. és SZ.Z. kétpetűjű lány-fiú ikerpár

2.2. táblázat: SZ.R. és SZ.Z. viselkedés elemzése

Viselkedés elemzés	SZ.R.	SZ.Z.	SZ.R.	SZ.Z.
	páros szituáció		egyéni szituáció	
Testhelyzetével előrébb helyezkedik el		x		
Szemkontaktust felvétele	x	x	x	x
Megakadások, ismétlések, nyújtások	x	x		
Tikk				
Pótcselekvések-körömrágás, ujj tördelés				
Nyugtalanul ül, mozgolódás	x	x	x	x
Megerősítést igényel			x	
Többször válaszol	x			
Eseményképet megérinti, maga elé helyezi	x	x	x	x

III. M.Bá. és M.Be. kétpetű fiú ikerpár

2.3. táblázat: M.Bá. és M.Be viselkedés elemzése

Viselkedés elemzés	M.Bá.	M.Be.	M.Bá.	M.Be.
	páros szituáció		egyéni szituáció	
Testhelyzetével előrébb helyezkedik el	x			
Szemkontaktust felvétele	x			x
Megakadások, ismétlések, nyújtások	x			
Tikk				
Pótcselekvések-körömrágás, ujj tördelés	x			
Nyugtalanul ül, mozgolódás	x		x	
Megerősítést igényel	x	x	x	x
Többször válaszol		x		
Eseményképet megérinti, maga elé helyezi	x	x	x	x

IV. M.B és M.ZS. kétpetű fiú-lány ikerpár

2.4. táblázat: M.B. és M.ZS. viselkedés elemzése

Viselkedés elemzés	M.B.	M.ZS	M.B.	M.ZS.
	páros szituáció		egyéni szituáció	
Testhelyzetével előrébb helyezkedik el	x			
Szemkontaktust felvétele	x	x	x	x
Megakadások, ismétlések, nyújtások				
Tikk				
Pótcselekvések-körömrágás, ujj tördelés		x		
Nyugtalanul ül, mozgolódás		x		
Megerősítést igényel		x		x
Többször válaszol	x			
Eseményképet megérinti, maga elé helyezi	x	x	x	x

V. SZ.B. és SZ.M. kétpetű fiú ikerpár

2.5. táblázat: SZ.B. és SZ.M. viselkedés elemzése

Viselkedés elemzés	SZ.B.	SZ.M.	SZ.B.	SZ.M.
	páros szituáció		egyéni szituáció	
Testhelyzetével előrébb helyezkedik el	x			
Szemkontaktust felvétele	x		x	x
Megakadások, ismétlések, nyújtások	x		x	
Tikk	x			
Pótcselekvések-körömrágás, ujj tördelés	x			
Nyugtalanul ül, mozgolódás	x			
Megerősítést igényel		x		
Többször válaszol	x			
Eseményképet megérinti, maga elé helyezi	x			

VI. H.A. és H.M. kétpetűjű fiú ikerpár

2.6. táblázat: H.A. és H.M. viselkedés elemzése

Viselkedés elemzés	H.A.	H.M.	H.A.	H.M.
	páros szituáció		egyéni szituáció	
Testhelyzetével előrébb helyezkedik el		x		
Szemkontaktust felvétele		x	x	x
Megakadások, ismétlések, nyújtások				
Tikk				
Pótcselekvések-körömrágás, ujj tördelés	x		x	
Nyugtalanul ül, mozgolódás	x	x		x
Megerősítést igényel	x			
Többször válaszol		x		
Eseményképet megérinti, maga elé helyezi		x		x

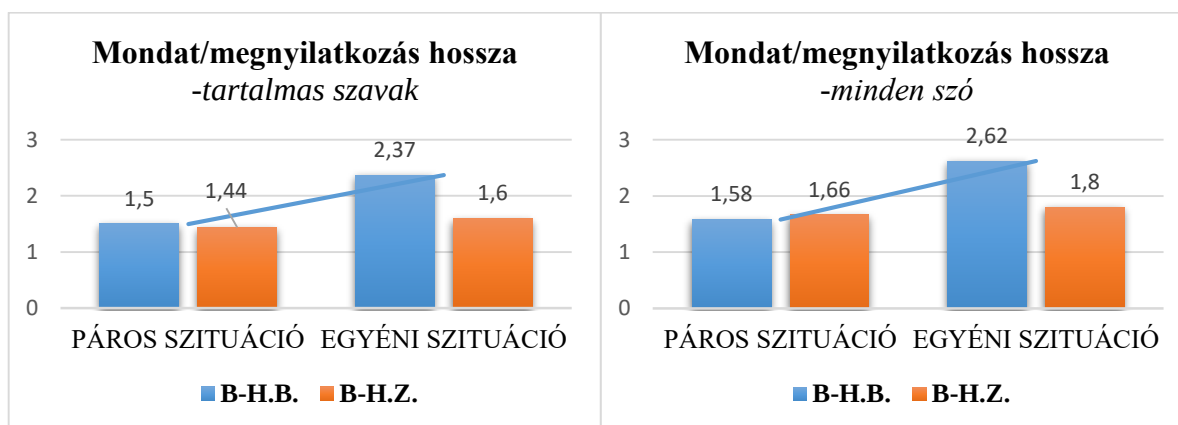
VII. L.D. és L.P. kétpetűjű lány ikerpár

2.7. táblázat: L.D. és L.P. viselkedés elemzése

Viselkedés elemzés	L.D.	L.P.	L.D.	L.P.
	páros szituáció		egyéni szituáció	
Testhelyzetével előrébb helyezkedik el		x		
Szemkontaktust felvétele	x	x		x
Megakadások, ismétlések, nyújtások				
Tikk				
Pótcselekvések-körömrágás, ujj tördelés	x			
Nyugtalanul ül, mozgolódás	x			
Megerősítést igényel	x	x	x	x
Többször válaszol		x		
Eseményképet megérinti, maga elé helyezi	x	x	x	

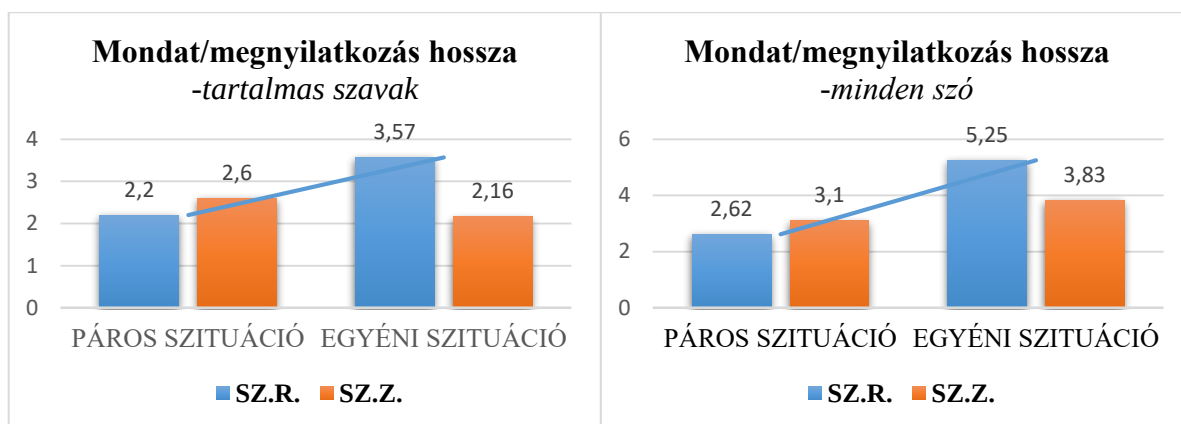
Mondat/megnyilatkozás hosszának felmérése

I. B-H.B. és B-H.Z. kétpetűjű fiú-lány ikerpár

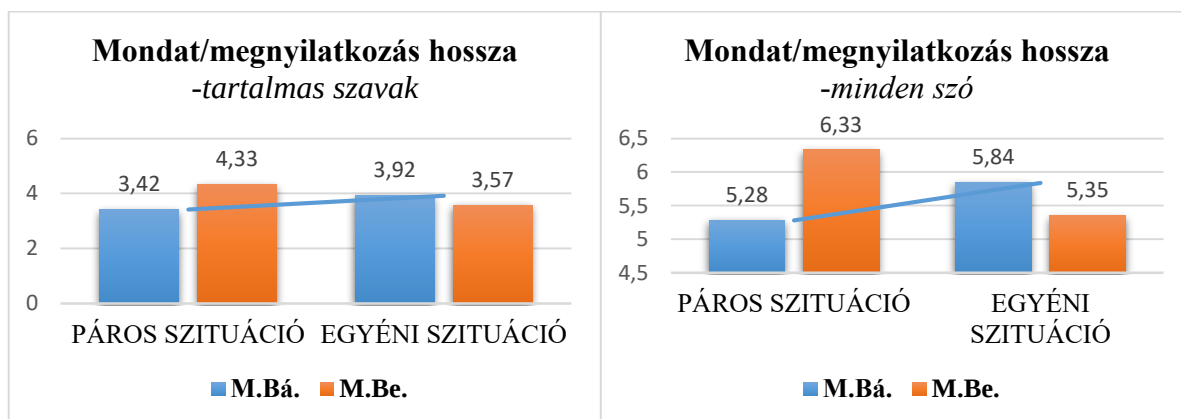
3.1. ábra: B-H.B. és B-H.Z. páros és egyéni vizsgálati helyzetben elért MLU eredményei – tartalmas szavak, minden szó

II. SZ.R. és SZ.Z.

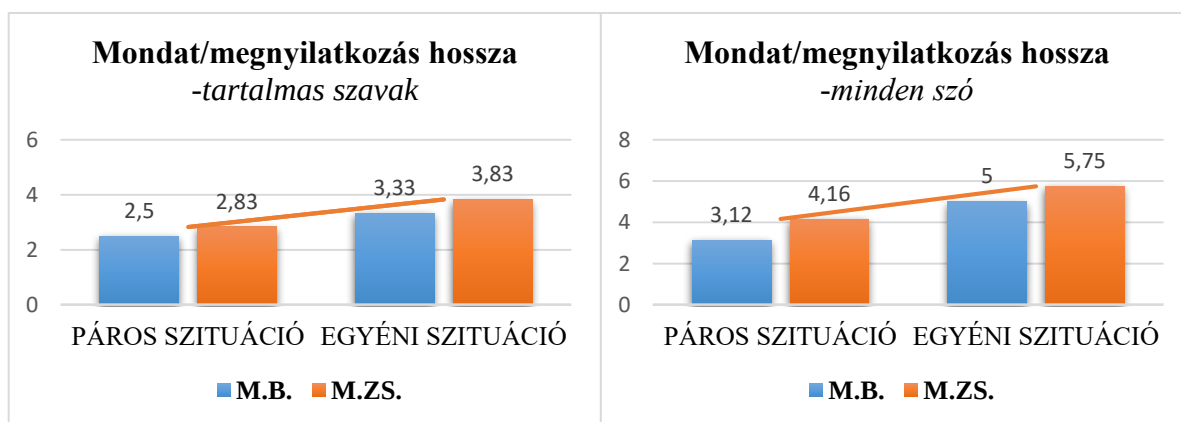
3.2. ábra: SZ.R. és SZ.Z. páros és egyéni vizsgálati helyzetben elért MLU eredményei – *tartalmas szavak, minden szó*

III. M.Bá. és M.Be.

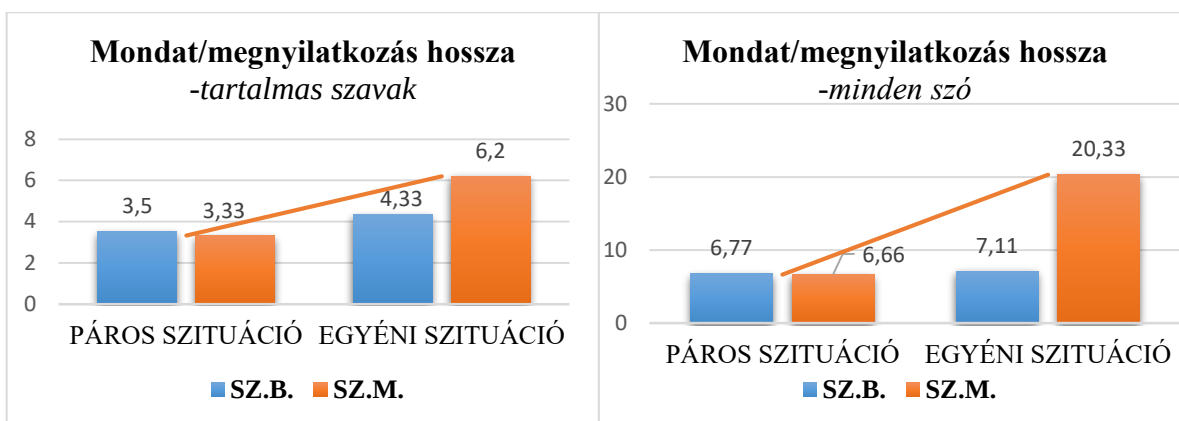
3.3. ábra: M.Bá. és M.Be. páros és egyéni vizsgálati helyzetben elért MLU eredményei – *tartalmas szavak, minden szó*

IV. M.B. és M.ZS.

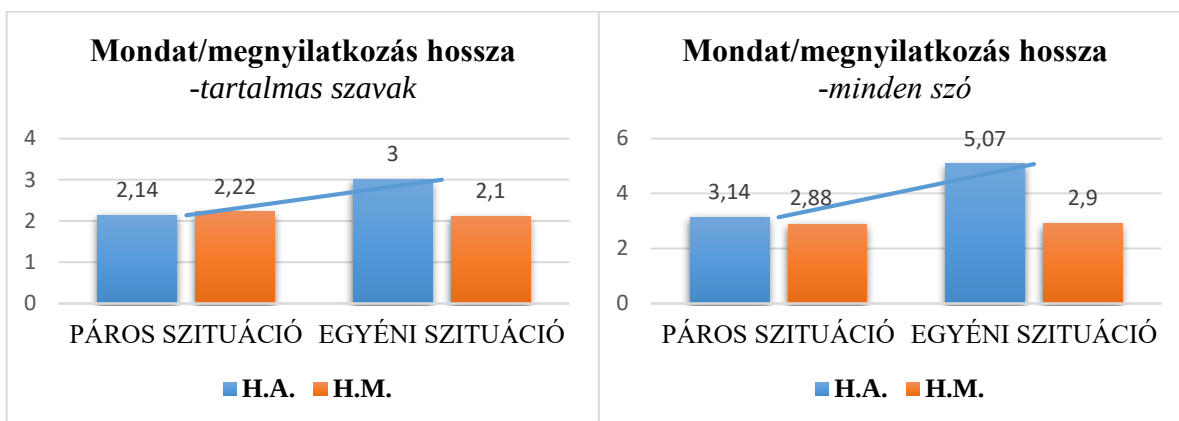
3.4. ábra: M.B. és M.ZS. páros és egyéni vizsgálati helyzetben elért MLU eredményei – *tartalmas szavak, minden szó*

V. SZ.B. és SZ.M.

3.5. ábra: SZ.B. és SZ.M. páros és egyéni vizsgálati helyzetben elért MLU eredményei – *tartalmas szavak, minden szó*

VI. H.A. és H.M.

3.6. ábra: H.A és H.M. páros és egyéni vizsgálati helyzetben elért MLU eredményei – *tartalmas szavak, minden szó*

6. Vizsgálatban résztvevő alanyok megnyilatkozásai

A vizsgálatban részt vett ikerpárok megnyilatkozásait szó szerint lejegyeztem, melyek itt olvashatók.

I. B-H.B. és B-H.Z. kétpetűjű lány-fiú ikerpár

a., Páros vizsgálati helyzet

B-H.B.: „Néni.”

B-H.Z.: „Madajak moszt megeszik.”

B-H.B.: „Nönö szétál.”

B-H.Z.: „Ész a szisza. Ninó.”

B-H.B.: „Fadi.”

B-H.Z.: „Én piloszat.”

B-H.B.: „Én isz piloszat szeletem. Májnász.”

B-H.Z.: „Hajacska.”

B-H.B.: „Napocska. Májszik fő fán. Homodosznak.”

B-H.Z.: „Homokoznak.”

B-H.B.: „Kejgeti madajat. Nínó. Bicidli.”

B-H.Z.: „Én nönöke. Fejet mosz.”

B-H.B.: „Tejefon.”

b., Egyéni vizsgálati helyzet

B-H.B.: „Fán májszik fiú. Maszik bokoj mögött jeskelődik. Homokosznak. Ennyivaló. Kapuny jeskelődnek. Eszik fiú, eszik jány, eszik kutyus. Mászik macka székje. Vége.”

B-H.Z.: „A főjmájszott a asztajja. Cica. Bútojt. Egy bútojt. Ez mit cinál? Veszekednek. Ebújt. Nem játom. Minnyá főjáj. Kész.”

II. SZ.R. és SZ.Z. kétpetējű fiú-lány ikerpár

a., Páros vizsgálati helyzet

R.: „Ott egy csicsus van.”

Z.: „Mentőantó, jezőjámpa. És ott pedig egy egy kutya. Itt bicikjisz, homokozósz, padon üj.”

R.: „A fára másik.”

Z.: „Fája mászik.” – ismétlés

R.: „Ott telefonál a néni.”

Z.: „Babakocsit toj, szétáj.”

R.: „Sétál, kutyát visz.”

Z.: „Bizikjizik.

R.: „Bizsikjizsik. – ismétlés Ott homokozsik”

Z.: „A madáj cipeget. Madajka, bokoj.”

R.: „Bokor. – ismétlés Fa, itt is.”

Z.: „Fa. – ismétlés Jáda, kejtész,mentőantó,jezőjámpa,kejtész, fa.”

b., Egyéni vizsgálati helyzet

R.: „Csicsus, őm kutyuska. Fára másott. Elbújt, fára másik, átnéz, táncsol. Homokozsik, bújkál, bújkál. Kutyus ez is bújkál és itt pedig egy kislány és egy házsikó és egy madárka. Itt pedig itt pedig egy bokoj. Itt pedig egy kejtész itt pedig egy fa.”

Z.: „Cica mászik a padon. Fán üj. Kejtésen néz. Kutát szétál. A ő ő dümölc. Homokozik. Mászik, bújóckázik. Kuta. Ész ész vi ész vijág meg meg meg ed madáj meg ház meg kejtész meg asztaj meg pad. Meg meg fa. Ejtöjt a kejtész. Többet má nem tudok.”

III. M.Bá. és M.Be. kétpetéjű fiú ikerpár

a., Páros vizsgálati helyzet

Bá.: „Az embejek, aki átakaj menni az úton.”

Be.: „A kuta, aki ide akaj menni.”

Bá.: „Az egy macska. Madájkák, akik itt cipegetik.”

Be.: „Ész a babakociban nincs szenki. Ész az a fiú hájom kejeken bicikjiz. A fíjúk a fája másznak.”

Bá.: „Ész a fíjú a földön leakanak menni. A néni ott tejefonáj.”

Be.: „A bicikjisz átakaj menni az utcán.”

Bá.: „Ész a kuta el akaja kapni a madajakat.”

Be.: „Ész a mentő nadobb szokott jenni nem ilyen japosz.”

Bá.: „A víjág ott lehajtódik.”

b., Egyéni vizsgálati helyzet

Bá.: „Hod az asztaj ajá bújt a gyejek. A macka a székeken mászik. A madájka ott fenn van a tetőn. A dejekek a fán. A eddik dejek a földje je akaj menni. A kutya át búj a kejítészen. Ott ebújt a bokoj mögé. Kibojult a vödőj. Itt egy derek ebújt megint. Kuta meg hozza eszt. Ott meg a kejítész. Ott lenn vannak, ők isz akajnak játszani. Ott egy jabda, ész itt van a földön egy tászka isz.”

Be.: „A fiú fenn fekszik. Ész ki van nyitva itt a kapu. Cica meg itt mászkáj. Ő meg ott van az asztaj alatt. Ő meg homokozik. Ész a fiú meg ott üj a fán. Kuta meg ott ájdogáj. Kiszmadáj ott van a házon. Itt meg ki van nyitva a abjak. A jány meg íd áll, ő meg íd van. Ők meg ott kint vannak. Jabda meg ott van. Az meg ott van. Zödszég meg itt vannak.”

IV. M.B és M.ZS. kétpetűjű fiú-lány ikerpár

a., Páros vizsgálati helyzet

B.: „Zebbla. Ott a kutyus.”

Zs.: „Baba is van.”

B.: „Homokozó, gyejekek játszanak.

Zs.: „És a gyerekek fenn vannak a fán.”

B.: „Ott a taxi.”

Zs.: „Milyen taxi? – halkan, majd ő is megismétli „Taxi.”

B.: Madáj csipeget, kutyus. Átmennek a zebján.”

Zs.: „A gyerek biciklizik. Anyuka tojja a babakocsit”

B.: „Ezze meg jégen ezze tejefonáta. Néni ott van benne.”

Zs.: „Me régen nem volt telefon.”

b., Egyéni vizsgálati helyzet

B.: „A macka fent sétál a padon. Derek meg a fán mászik. Szok dümölcs le van potyva. Van a kejtészen ed kutyaajtó. A tetőn új ed madáj. Ott ed kald. Asztaj, itt meg ed kutyus. Ott ed jabda. Ott meg ed gyejek, aki a homokba álválokod.”

Zs.: „Gyerek bent van az asztal alatt. Gyerek itt homokozik. Az anyuka fönt kukukcsál a kerítésen. A fiú fent van a fán, a mászik isz. Gyerekek átengedik a kutyát. Ott a labda, ott a kiszjány a pad mögött. Ott van a cica, ész itt bújik ez a kiszjány. Itt meg a kiszfiú. Itt meg a kiszfiú isz kukucskál. Ott jön az anyuka meg a kutya. Ott a madár, ház. Ennyi.”

V. SZ.B. és SZ.M. kétpetűjű fiú ikerpár

a., Páros vizsgálati helyzet

B.: Van jajta egy babakoci. Meg még a anyukája. Meg még egy kutyus. Meg még a gazdája.”

M.: „És a homokozó, amibe a gyelekek vannak.”

B.: „Ééééész még van eegy tejenoláló éééés benne van egy embej aaa aki tejefonál.”

M.: „És van jelzőlámpa is.”

B.: „Iiigen meg egy mentőató, meeeg egy szok szok kejtés. Igeen meg még egy biszikjis is van itt.”

M.: „Meg itt is. Meg az embelek másznak a fára.”

B.: „Igen másznak a fája éééés még van itt egy fa is meg itt a töjzse.”

Tuuudom meg itt van még..... (azt má mondtam Marci) tábja

b., Egyéni vizsgálati helyzet

B.: „Egy kutya van itt. Meg még még egy kutya. Meg mégy jány, a bokolba ebujva. És még ida van egy... (nem fejezi be) egy fa és itt zösszégek és főmá főmászott egy embej ész meg egy embej ész még itt egy maszka. Éész még ész még egy embej ajábújt a azstal alá meg még egy embej homokozik. Éss és egy embej elbúj ide éssz i zösszégek vannak.”

M.: „A kutyus néz ki a kerítésen. És ő embelek is néznek a kerítésről meg a gyelekek másznak a fára. És a cica meg mászik a padon. Őm és a kutyus gazdája kint vannak a udvaron és a a fiú pedig a homokba bujkál. A lány meg a bokolba és egy fiú bújkál a asztal alatt, lány meg a izé pad mögött.”

VI. H.A. és H.M. kétpetéjű fiú ikerpár

a., Páros vizsgálati helyzet

A.: „Homokoznak a gyejekek.”

M.: „Ott a mentős, ott a gyejek átakaj menni az úton. Egy cica. Éppen hívják.”

A.: „Vajaki.”

M.: „Bicikjiznek.”

A.: „Meg üjnek a padon. Fejmásztak a fája.”

M.: „Eszik a fagyijukat. Madajak esznek. Vijágok is vannak.”

A.: „Néni tolja a babakocsit.”

M.: „Ennyi.”

A.: „A kisfijú fogja azt az oszjopot.”

M.: „Nem fogja.”

A.: „De.”

b., Egyéni vizsgálati helyzet

A.: „Bújócskáznak. A kutya nézi a macskát. A kiséány kinéz a bokojbój. A kisfiú a fa mögött. A kiséány a fán van a kisfiú is a fán van. Egy madáj meg a házon van. Egy jány néz a kejtés mögül és még egy fíjú. A kisfíjú fogja a japátot. Van egy pöttyös jabda. Van az abjakban egy vijág. Vannak a fán köjték. És van egy talicska. Ennyi.”

M.: „Homokoznak a. Fája másznak. Kitöjték a kejtést. Néznek a kejtés. A macska mászik az sztajon. Ezek bújócskáznak? Egy... vijág van az abjakban. Egy madáj énekel. Kisfiúk fája másznak. Ennyi.”

VII. L.D. és L.P. kétpetűjű lány ikerpár

a., Páros vizsgálati helyzet

L.D.: „Hát ő..., mindenki csinál valamit, itt mennek.”

L.P.: „Játszanak. Sétálnak. Fagyit esznek. Padon ülnek.”

L.D.: „Bicikliznek. Kutyát sétáltatnak.”

L.P.: „Babakocsit tolja a néni. Madarak csipegetnek ennivalót.”

L.D.: „Autóznak. Homokoznak.”

L.P.: „Fára másznak a gyerekek és bújócskáznak.”

L.D.: Telefonálnak. Sétálnak. Ott ül.

L.P.: „Ott megy az autó. Áll a néni.”

L.D.: „Ott van egy cica.”

b., Egyéni vizsgálati helyzet

L.D.: „Hát egy házban vannak. Egy udvarba és játszanak. Hát bújócskáznak, meg a fán is másznak. Meg homokozik ez a fiú. Meg ő jön be egy kutya és ott úgy letört a kerítés. Meg a széken egy macska ő. Sétál ő. És a kislány mellett meg van egy kutya. Ősz van. Hát mert ő körték vannak. Nem.”

L.P.: „Az, hogy bújócskáznak a gyerekek. Meg fára másznak. Meg homokoznak. Meg kutyát is sétáltatnak. Az udvaron. Játszanak. Bújócskát. Nem, már nem.”